

НУ "ЗАПОРІЗЬКА
ПОЛІТЕХНІКА"

МИ – УКРАЇНЦІ, І МОВА НАША – УКРАЇНСЬКА

9.11-День української писемності та мови

The background features a light beige, parchment-like texture. At the top, there are decorative elements resembling rolled-up white paper or fabric, with golden wheat stalks visible behind them. The bottom corners are adorned with vibrant blue cornflowers and golden wheat stalks. The text is centered in the upper half of the page.

*«Ну що б, здавалося, слова...
Слова та голос – більш нічого.
А серце б`ється-ожива,
Як їх почує!..»
Тарас Шевченко*

«Слово – найтонше доторкання до серця, воно може стати і ніжною запашною квіткою. І живою водою, що повертає віру в добро, і гострим ножем, і розжареним залізом. І брудом. Мудре і добре слово дає радість. Нерозумне і зле, необдумане і нетактовне – приносить біду. Словом можна вбити і оживити, поранити і вилікувати, посіяти тривогу й безнадію і одухотворити, розсіяти сумнів і засмутити, викликати посмішку і сльозу, породити віру в людину і заронити невіру, надихнути на працю і скувати сили душі. Зле, невдале, нетактовне, просто кажучи, нерозумне слово може образити, приголомшити людину.»

В. Сухомлинський

День української писемності та мови — свято, яке щороку відзначається в Україні 9 листопада. За православним календарем — це день вшанування пам'яті Преподобного Нестора-Літописця.

Відповідно до лінгвістичних даних, витоки української мови сягають дохристиянських часів. Вона сформувалася у першому тисячолітті до н.е. Перші свідчення про родинну близькість давньоукраїнської мови засвідчені у «Повісті минулих літ» літописцем Нестором.

Сердюк А. В. Щоби бути українцями - говоримо українською! : до 150-річчя Всеукраїнського товариства "Просвіта" імені Тараса Шевченка / А. В. Сердюк. - Запоріжжя: Інтер-М, 2018. - 120 с.

Автор ставить за мету підвищення грамотності читачів, застерігає від неправильних уживань лексем і словосполук, від синтаксичних і стилістичних помилок, від калькування російських висловів, зрештою, підказує, як зменшити кількість помилок у письмі й мовленні.

У книжці подаються: слова, які найчастіше викликають помилки в наголошенні; українські й російські слова однакової семантики, які при цьому різняться наголосом та категоріями роду й числа; іншомовні слова, у яких за новим правописом усуваються або зберігаються подвоєння; незмінювані слова й топоніми. Подається правопис числівників, імен і прізвищ, географічних назв.

У другій частині книжки автор ділиться результатами своїх розвідок у галузі топоніміки, зокрема, досліджень українських і запорізьких та деяких зарубіжних географічних назв.

Видання призначено широкому колу читачів, які прагнуть краще знати мову та вдосконалювати її; тим, хто у своїй професійній і громадській діяльності послуговуються українською мовою: журналістам, ведучим ефіру радіо й телебачення, спічрайтерам, держслужбовцям, блогерам, публічним людям.

*Могила Ю. А. Українська мова : практикум з орфографії /
Ю. А. Могила. - Київ : Ліра-К, 2018. - 164 с.*

У навчальному посібнику в зручній та доступній формі подається теоретичний матеріал з питань української орфографії. Особлива увага зосереджується на складних випадках написання слів разом, окремо чи через дефіс, великої та малої літери, правилах правопису слів іншомовного походження, вживання апострофа, м'якого знака, а також прислівників, прийменників, сполучників тощо. Ілюстративний матеріал, дібраний з творів українських письменників, спрямований на вироблення умінь і навичок правильного письма, формування свідомого підходу до процесу навчання та удосконалення грамотного володіння словом.

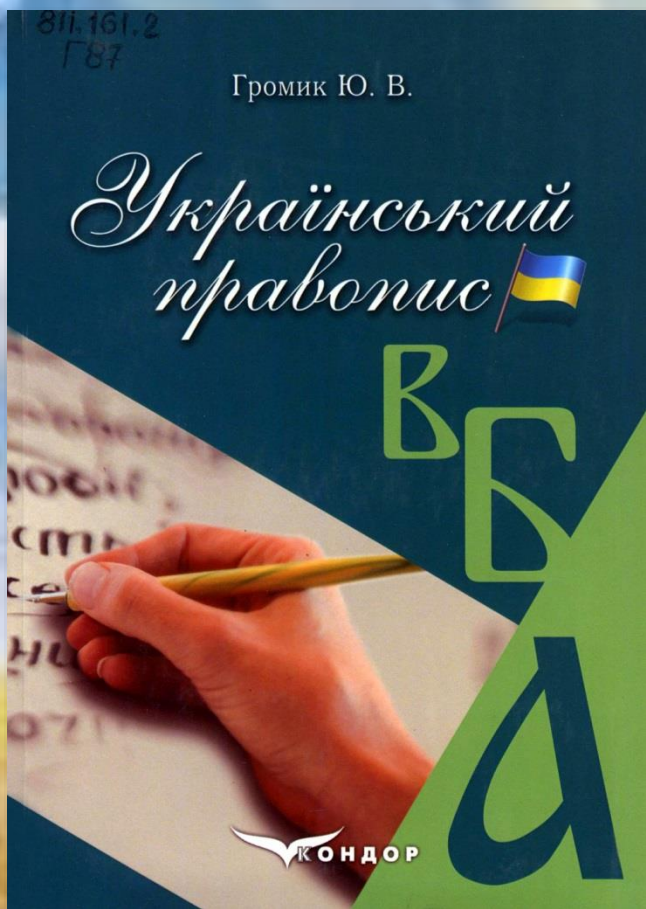
Для студентів вищих навчальних закладів.

Новий український правопис . - Київ : Центр учбової літератури, 2019. - 284 с.

Як відомо, під правописом розуміється така сукупність загальновизнаних і загальнообов'язкових правил, що встановлюють способи передання усної мови на письмі. Правопис охоплює також орфографію та пунктуацію. При цьому інколи терміни "орфографія" і "правопис" вживаються як тотожні, що насправді не зовсім правильно. Зазвичай, правопис складається історично і поступово, відбиваючи як давні традиції, так й нові тенденції в передачі звуків, слів і форм, що виявляються в кожній писемній мові на різних етапах її розвитку. На сучасному етапі розвитку Української держави і української самоідентичності постало нагальне питання щодо впорядкування правопису української мови і такого пристосування його до викликів сучасності, коли буде унеможливлена ситуація розгойдування мовного еталону і практичного застосування правил, що відмінні від мовних літературних стандартів. Така ситуація в умовах з досі невизначеним місцем української мови у сучасній Україні, важкого впровадження мови у значні і важливі соціолінгвістичні контексти, є неприпустимою.

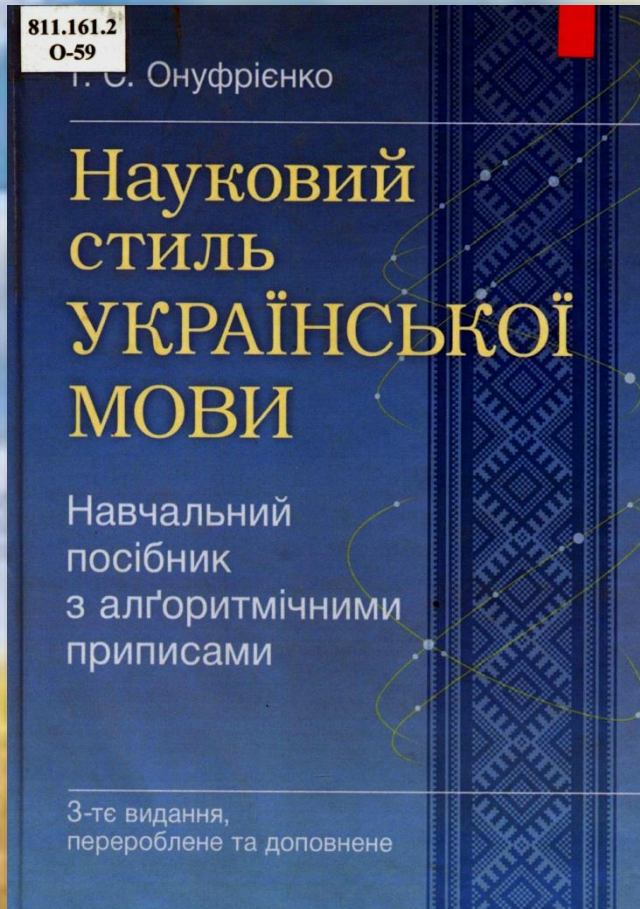
Громик Ю. В. Український правопис : навч. посібник / Ю. В. Громик. - Київ : Кондор, 2018. - 166 с.

Подано основні орфографічні та пунктуаційні правила, зауваження щодо словозміни іменних частин мови та дієслова, а також систему вправ відповідно до розділів навчального курсу "Український правопис". Послідовно акцентовано увагу на складних орфограмах і пунктограмах. Робота з посібником оптимізує вивчення студентами курсу "Український правопис", підвищить рівень культури їхнього писемного мовлення.

Для студентів спеціальності "Журналістика", а також усіх, хто бажає вдосконалити свої правописні навички.

Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навч. посібник з алгоритмічними приписами / Г. С. Онуфрієнко. - 3-тє вид., перероб. та доп. - Київ : Центр навчальної літератури, 2016. - 426 с.

В основу навчального посібника покладено науково обгрунтовану та методично апробовану ідею навчання української наукової мови в контексті прогресивної концепції діяльнісного підходу та в умовах Болонського процесу. Організація самотійної роботи запропонованими алгоритмічними приписами, що раціонально й оптимально скеровують мисленнево-мовленневу діяльність при опрацюванні різноманітних наукових джерел як з метою "згортання" їх змісту до рівня плану, конспекту, анотації, реферату, так і для підготовки українською мовою наукової доповіді, виступу в дискусії, статті, рецензії, конкурсної/курсної/дипломної роботи, автореферату і дисертації, суттєво підвищує ефективність інтелектуальної праці та забезпечує перспективи самоосвіти у подальшому професійному зростанні.

Для студентів закладів вищої освіти, а також для магістрантів, аспірантів, дослідників, викладачів і всіх, хто цікавиться механізмами функціонування сучасної наукової мови та прагне сформувати й удосконалити індивідуальну програму пізнавальної і творчої діяльності через самотійну роботу з різними джерелами наукової інформації.

Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні. Модульний курс : навчальний посібник / В. І. Мозговий. – 4 вид. - Київ : Центр учбової літератури, 2020. – 591 с.

Навчальний посібник складається з двох частин: перша частина (лекційний курс) передбачає теоретичне викладення матеріалу за модульним принципом; друга (практичний курс) містить коротке викладення курсу в таблицях, вправи і завдання, методичні поради щодо перекладу професійних текстів, а також контрольні тести для кожного модуля. У додатках надані зразки оформлення документів, граматичні форми словозміни і короткий словник труднощів перекладу слів і словосполучень. Видання розраховане передусім на студентів вищих навчальних закладів економічних і управлінських спеціальностей. Проте воно буде корисним також для службовців, керівників і менеджерів виробництв і організацій, що спілкуються українською і російською мовами одночасно. Курс розроблений з урахуванням новітніх тенденцій Болонського процесу.

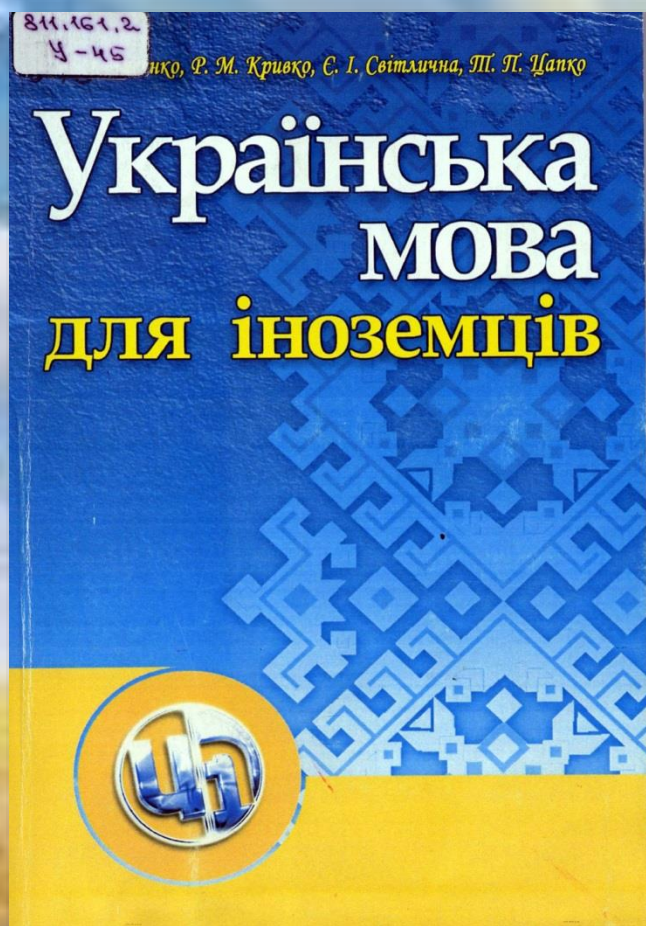
Українська для іноземців : навч. посібник / О. Г. Барчук, О. М. Волкова, Н. О. Ворона [та ін.] ; за ред. Т. О. Дегтярьової. - 3-тє вид., стер. - Суми : Університетська книга, 2020. - 400 с.

Пропонований посібник містить мовний, мовленнєвий і комунікативний матеріал, необхідний для засвоєння української мови іноземцями на елементарному рівні, а також різноманітні практичні завдання, зручні граматичні таблиці, українсько-англо-арабський словник та словничок мігранта.

Для студентів-іноземців, осіб, які подають клопотання про прийняття до громадянства України, вивчають українську мову за кордоном, мігрантів, біженців, а також усіх іноземних громадян, які прагнуть опанувати українську мову.

Українська мова для іноземців : навч. посібник / Н. О. Лисенко, Р. М. Кривко, Є. І. Світлична, Т. П. Цапко. - Київ : Центр учбової літератури, 2018. - 240 с.

Посібник повністю відповідає вимогам програми, рекомендованої Міністерством освіти і науки України. Містить фонетичний та лексичний матеріал, відомості з граматики української мови, сталі висловлювання мовного етикету, багатомовний словник. Основні теоретичні матеріали наведені українською, французькою та англійською мовами.

Посібник відрізняється наочністю і містить численні пояснювальні схеми, таблиці та ілюстрації.

Призначений для початкового вивчення української мови студентами-іноземцями вищих навчальних закладів.

Бондарчук К. С. Українська мова : навчальний посібник для абітурієнтів / К. С. Бондарчук. - 2-ге вид., доп. - Запоріжжя : ВПО Запоріжжя, 2006. - 304 с.

У навчальному посібнику викладено в доступній формі основний теоретичний матеріал курсу української мови. Найбільш докладно висвітлюються орфографія та пунктуація. Для виконання пропонуються різноманітні практичні завдання - від словникових до творчих. Додаються також схеми розборів для самоконтролю.

Для студентів вищих навчальних закладів усіх форм навчання та абітурієнтів.

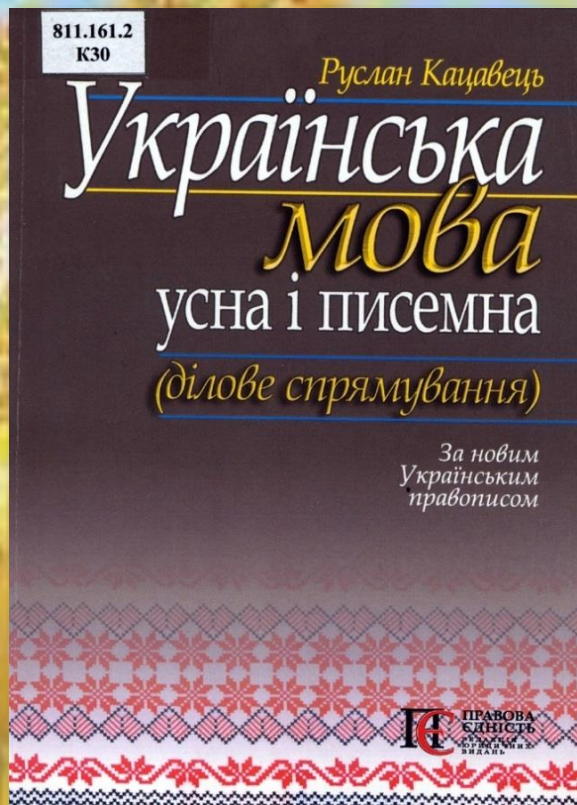

МОВА – ДІЛОВЕ СПРЯМУВАННЯ

*«Мова - коштовний скарб народу».
І.Франко*

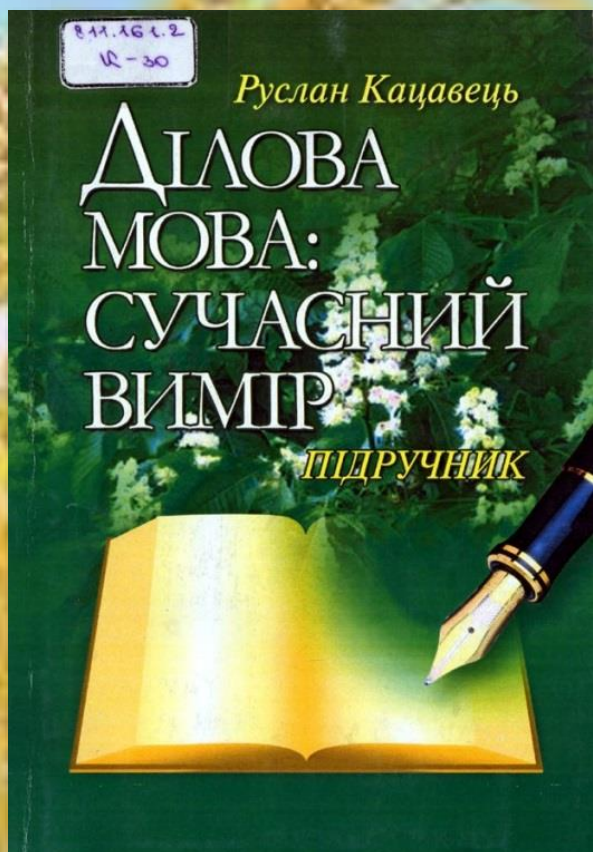
*Мова – найбільше багатство нації
і кожної окремої людини. Без мови
немає народу. Мислення й мова
виділили людину з тваринного світу.*

Кацавець Р. С. Українська мова: усна і писемна : навч. посібник / Р. С. Кацавець. - Київ : Алерта, 2020. - 280 с.

Це - перший в Україні навчальний посібник, у якому використано слушні доповнення із нового Українського правопису. Увагу сконцентровано на тому, що відповідає даному спрямуванню. Видання орієнтує на вивчення української мови - усної і писемної. Виокремлено особливості ділової мови, наголошено на публічному мовленні, міжособистісному спілкуванні, службовій бесіді; підкреслено роль комунікативних якостей та функцій спілкування. Подано мову ділових паперів: правописні норми; мовний етикет; способи вираження логічної послідовності; структуру складання і синтаксичні особливості тексту. Для студентів вищих навчальних закладів. Також може прислужитися особам, які працюють з діловими паперами та які претендують обіймати посади державних службовців.

Кацавець Р. С. Ділова мова: сучасний вимір : підручник / Р. С. Кацавець. - Київ : Центр учбової літератури, 2017. – 190 с.

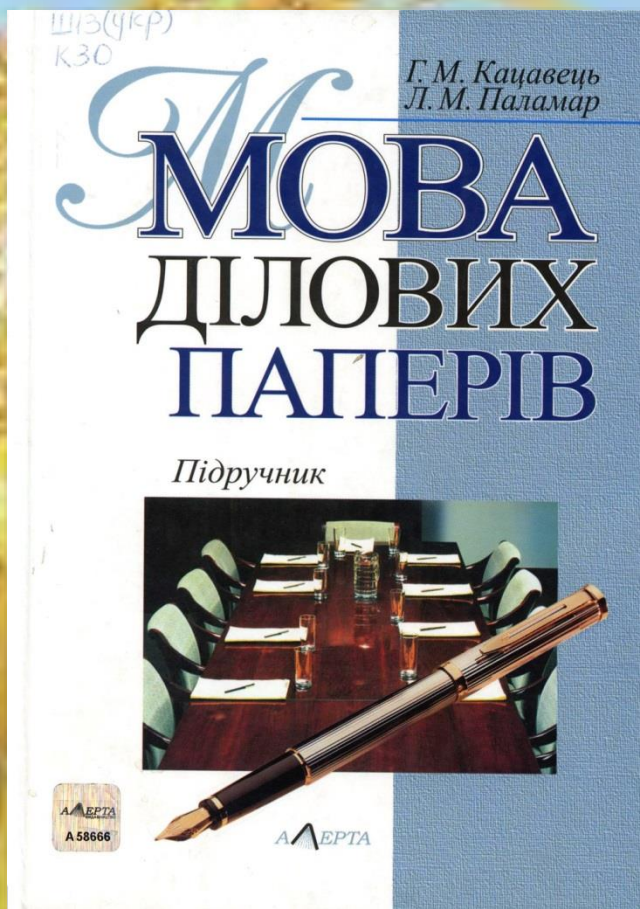

Підручник містить матеріали з усної і писемної ділової мови з погляду сучасних вимог. Він охоплює загальний спектр мовних знань і навичок, які мають здобути студенти у процесі навчання відповідно до програми чинного курсу.

Підручник складається з чотирьох розділів і додатків. Він навчить виражати думку у грамотній словесній формі, говорити суттєво і ефективно впливати на свідомість людей. Також допоможе оволодіти тонкощами українського правопису; зорієнтує як правильно вживати терміни, синонімічні засоби, усталені конструкції та складати ділові папери.

Для студентів вищих навчальних закладів та працівників місцевого самоврядування. Також стане у нагоді всім, хто хоче добре знати сучасну українську ділову мову.

Кацавець Г. М. Мова ділових паперів : підручник для студ. вчз / Г. М. Кацавець, Л. М. Паламар. - 4-те вид., перероб. і доп. - Київ : Алерта, 2008. - 319 с.

Цей підручник є переробленим і доповненим виданням першого в Україні навчального посібника офіційно-ділового спрямування в мовному аспекті, на базі якого впроваджено у систему освіти предметний курс з ділової мови.

У підручнику представлено теоретичний і практичний матеріал з ділової мови - усної та писемної. Подається опис синтаксичних особливостей побудови словосполучень і речень, формування текстових одиниць. Наголос зроблено на текстове оформлення ділових паперів, наводяться їх зразки (інформаційні, виконавчі, статутні, розпорядчі). Розглядаються питання етики професійного спілкування. Висвітлюються питання фонетики, орфоєнії, лексикології, фразеології, морфології та пунктограми сучасної української літературної мови.

Для студентів вищих навчальних закладів.

Місце знаходження: читальний зал навчальної літератури, 5 корпус, ауд. 512

Організація діловодства : навч. посібник / Я. Я. Чорненький, В. М. Козут, В. Г. Бартенєва [та ін.] ; за ред. Я. Я. Чорненького, В. М. Козута. - Київ : Алерта, 2006. - 600 с.

Навчальний посібник ознайомлює читачів із різними аспектами мови і мовлення офіційно-ділового стилю у сфері управлінської діяльності, в юриспруденції, туризмі, що необхідно для процесів діловедення, виходячи із засад стандартизації справочинства, систематизації документів, особливостей їх структурного та мовного оформлення.

Подаються зразки ділових документів, різноманітні фахові словники термінів і понять, пропонується розробка практичних і самостійних робіт, рефератів, тестові завдання навчально-контрольного типу, питання на залік та іспит, література для вивчення курсу та матеріали, які забезпечать проходження навчальної, практики.

Мета посібника - допомогти студентам, які в майбутньому будуть працювати в різних сферах юриспруденції, та всім, кому доведеться мати справу з діловодством (справочинством), грамотно й оперативно, на сучасному рівні, укладати та оформляти будь-які документи, формувати номенклатуру справ тощо.

Для студентів вищих навчальних закладів.

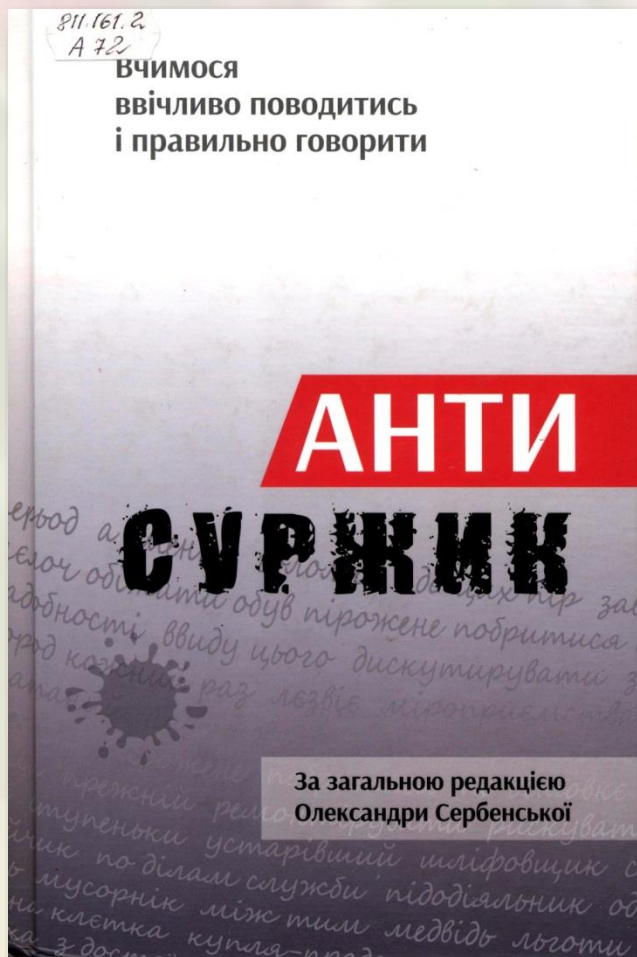
СУРЖИК І МОВЛЕННЯ

Суржиком здавна в Україні називали мішанину зерна – жита, пшениці, ячменю, вівса, а також борошно з такого зерна (тобто не першосортне зерно та низького сорту борошно). Сьогодні словом *суржик* прийнято називати мову, в якій штучно об'єднані без дотримання літературних норм елементи різних мов.

Проня Прокоповна та Свирид Голохвастов, найвідоміші літературні персонажі – носії суржику з фільму «За двома зайцями».

Антисуржик : навч. посібник / О. Сербенська, М. Білоус, Х. Дацшин [та ін.] ; Львівський нац. ун-т ім. І. Франка ; за заг. ред. О. Сербенської. - Вид. 3-тє, доп. і перероб. - Львів : Априорі, 2019. - 302 с.

Духовне багатство людини й суспільства визначає багато чинників, серед яких надзвичайно важливими є глибоке пізнання та освоєння народної моралі, етикету, культури мовлення. Як чемно та шанобливо привітатися, спілкуватися, у різних ситуаціях поводитись у суспільстві? Як працювати над формуванням своєї мовної особистості та домогтися того, щоб власне мовлення - усне і писемне - набувало ознак вишуканості, характеризувало інтелігентність людини? На ці запитання, хоч частково, дає відповідь пропонований посібник. Книга призначена для студентів, учнів середніх закладів усіх типів і для якнайширшого кола читачів, які хочуть удосконалити знання української мови, позбутися деформацій, що відчутні в мовленні частини наших громадян, зберегти самотність українського слова.

БАРВИ МОВЛЕННЯ

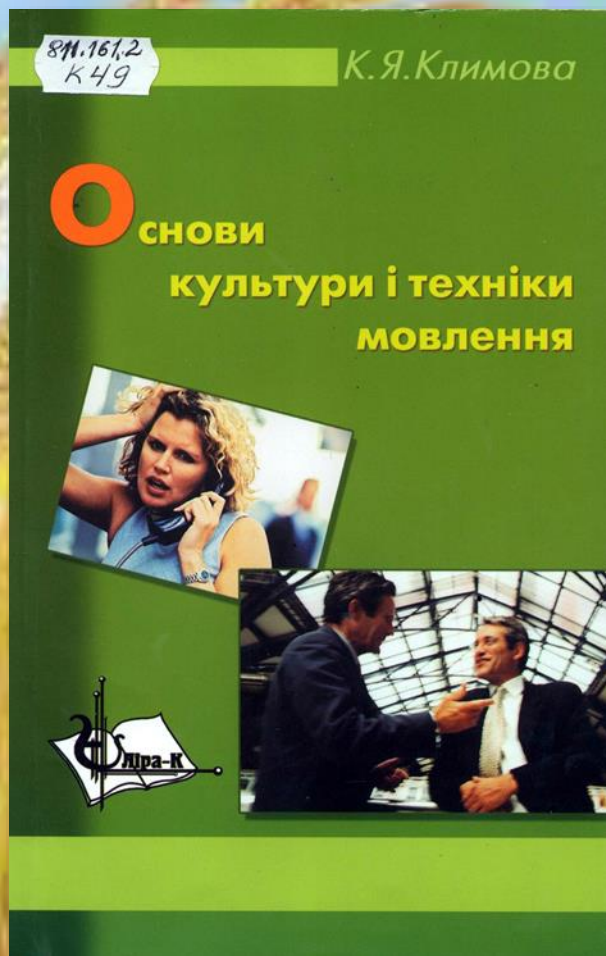
«Найбільше і найдорожче добро в кожного народу - це його мова, ота жива схованка людського духу, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя, і свої сподіванки, розум, досвід, почування.»

П. Мирний

«Гарна, багата мова – не тільки ефективний засіб передачі й сприйняття думок, а й вияв поваги до людей, з якими спілкуєшся, до народу, який створив цю мову.»

О.Федик

Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення : навч. посібник / К. Я. Климова. - 2-ге вид., випр. й доп. - Київ : Ліра-К, 2018. - 238 с.

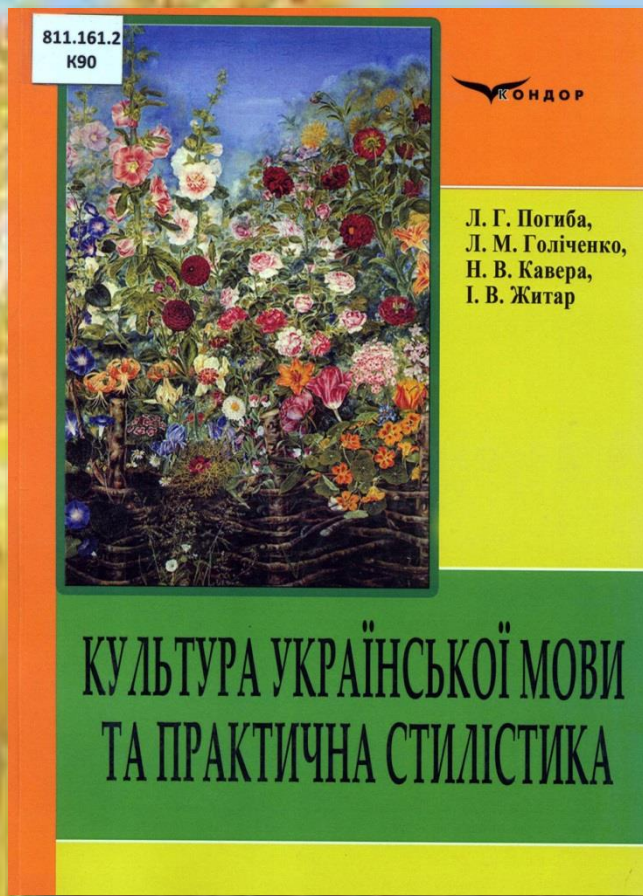

У посібнику здійснено спробу систематизувати теоретичний матеріал з проблем формування культури і техніки мовлення, вміщений у підручниках, посібниках та окремих наукових і науково-популярних статтях, запропоновано схеми і таблиці.

Структура посібника відповідає змісту і завданням, визначеним чинною програмою з курсу "Основи культури і техніки мовлення" для педагогічних інститутів (укл. Г. А. Олійник): кожна з 16 тем має теоретичну і практичну частини, список літератури для вивчення. Зміст практичних завдань зумовлений діяльнісно-комунікативним підходом до навчання і спрямований на розвиток продуктивної діяльності майбутніх учителів початкових класів, на формування у них дослідницьких якостей і ораторських здібностей.

Посібник призначений для викладачів і студентів педагогічних навчальних закладів, а також вчителів-словесників.

Культура української мови та практична стилістика : збірник вправ / Л. Г. Погиба, Л. М. Голіченко, Н. В. Кавера, І. В. Житар. - Київ : Кондор, 2016. - 198 с.

У збірнику подано вправи, спрямовані на підвищення культури усного та писемного мовлення, удосконалення фонетичної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної та стилістичної вправності, формування навичок редагування фахових текстів.

Посібник призначений для студентів вищих навчальних закладів усіх рівнів акредитації, аспірантів і викладачів. Він також може бути корисний тим, хто прагне оволодіти майстерністю спілкування.

**Стахів М. О. Український комунікативний етикет :
Навчально-методичний посібник / М. О. Стахів. - Київ :
Знання, 2008. - 245 с.**

У навчально-методичному посібнику розглянуто найактуальніші питання комунікативного етикету. Коли і як привітатися, попрощатися? До кого і в якій формі звернутися, що і кому побажати? Які невербальні засоби використати у спілкуванні? Відповіді на ці запитання Ви знайдете у посібнику, а також довідаєтеся про те, як навчити інших користуватися мовленнєвим етикетом, щоб досягти успіху в процесі комунікації, матимете змогу перевірити, чи володієте Ви мовленнєвим етикетом на належному рівні. Цьому сприятиме також подана система комунікативно зорієнтованих вправ.

Для студентів педагогічних та інших гуманітарних факультетів, викладачів, аспірантів.

Токарська А. С. Культура фахового мовлення : навчальний посібник / А. С. Токарська, І. М. Кочан. - Львів : Радіотехніка, 2003. - 312 с.

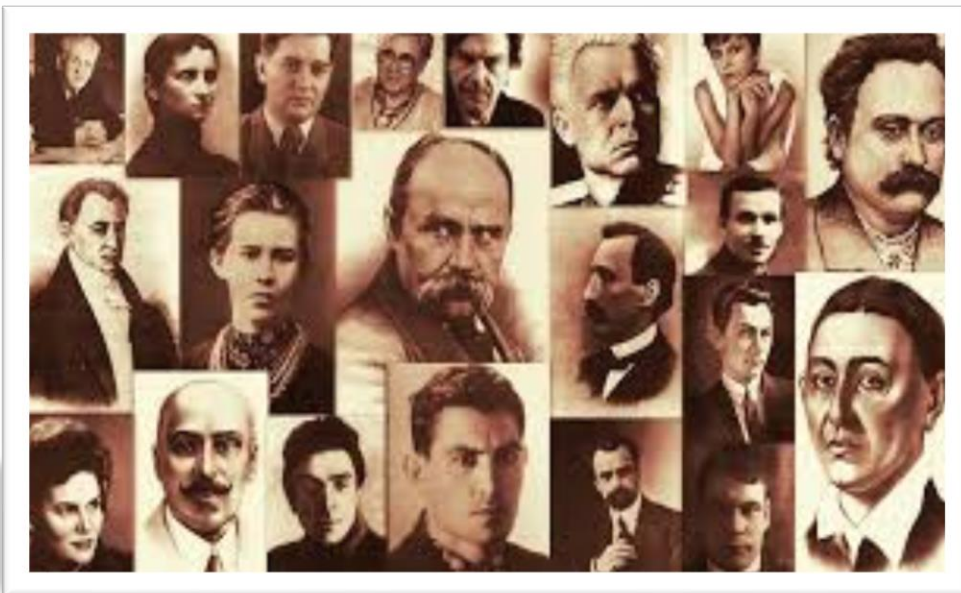
Посібник присвячений актуальним питанням підвведення культури фахового мовлення юристів, утвердженню усіх типів норм сучасної української літературної мови на практиці. Видання покликане сприяти удосконаленню професійного рівня мовленнєвої діяльності правників.

Для курсантів, студентів, викладачів та аспірантів вищих навчальних закладів правничого профілю.

*«О мово вкраїнська! Хто любить її,
той любить мою Україну.»
В.Сосюра*

Калиновою, солов`їною назвали прекрасну українську мову поети. Це неповторна мова Шевченка і Франка, Лесі Українки і Коцюбинського, Тичини і Сосюра, Рильського і Малишка, сучасних представників красного письменства.

Українську мову шанують у світі. Твори українських письменників перекладено в багатьох країнах, водночас тисячі томів світової літератури видано українською мовою.

***Сьогодні особливо важливо берегти
свою мову та культуру, аби вона
не зникла та не розчинилась серед інших.
Мова – це ще одна наша зброя у
протистоянні ворогу.***

***Щиро запрошуємо вас
до нашого храму знань!***